

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

**AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea
unor acte normative
(nr. 61 din 10.03.2021)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și menționează următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de dl Dan Perciun, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea art. 62, din Codul Muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă.

Scopul proiectului constă în aplicarea perioadei de probă în cazul angajării persoanelor cu dizabilități, excluderea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate pentru întrunirea cerințelor de șomer a persoanei cu dizabilitate, extinderea categoriilor de subiecți pentru acordarea subvențiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și subvenționarea cheltuielilor de transport a persoanelor cu dizabilități care lucrează într-o altă localitate decât localitatea în care locuiește.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Totodată, constatăm că proiectul de lege urmează a fi avizat de Guvernul Republicii Moldova, întru respectarea prevederilor consemnate la art. 32 alin.(4) din Legea nr. 100/2017.

5. Suplimentar, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea nr. 100/2017, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor juridice, financiare, științifice, sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de expertize nu au fost asigurate de autor.

6. De asemenea, ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de lege și de funcțiile atribuite Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale consemnate în punctele 6, 7 și 8 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694/2017, este relevant ca proiectul să fie remis spre examinare și avizare Ministerului, în temeiul art. 32 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Reținem în acest sens că, în Nota informativă autorul proiectului de lege a remarcat că, proiectul urmează a fi avizat de autoritatea publică responsabilă.

7. Conform **Art. I** din proiect, se propune excluderea aplicării perioadei de probă în cazul încheierii contractului individual de muncă, care actualmente, potrivit art. 62 lit. f) din Codul Muncii, este interzisă persoanelor cu dizabilități.

În acest context, menționăm că, unul din obiectivele Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, îl constituie stimularea participării pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități.

Astfel, în conformitate cu prevederile stabilite la art. 34 alin.(4) din Legea nr. 60/2012, *angajatorii, indiferent de forma de organizare juridică, care conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajați și mai mult, creează sau rezervează locuri de muncă și angajează în muncă persoane cu dizabilități într-un procent de cel puțin 5 la sută din numărul total de salariați.*

De asemenea, subliniem că, în conformitate cu prevederile art. 27 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată prin Legea nr. 166/2010, statele părți trebuie să protejeze și să promoveze dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități, prin adoptarea măsurilor corespunzătoare, inclusiv prin legislație, asigurând și oferirea unor adaptări rezonabile persoanelor cu dizabilități, la locul de muncă.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (2) din Carta Socială Europeană, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr.

484/2001, statul Republica Moldova s-a angajat să favorizeze accesul la angajare a persoanelor cu dizabilități, prin orice măsură susceptibilă de a încuraja patronii să angajeze și să mențină în activitate aceste categorii de persoane cu adaptarea condițiilor de muncă conform dizabilității.

Prin urmare, în condițiile în care legiuitorul instituie garanții specifice de încadrare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități și facilitează angajarea acestora, constatăm că, prevederile Art. I din proiect vin în contradicție cu prevederile art. 34 alin.(4) din Legea nr. 60/2012, precum și cu angajamentele asumate de statul Republica Moldova prin ratificarea actelor internaționale enunțate *supra*.

8. Cu referire la **Art. II pct. 2** din proiect, care prevede excluderea textului „*căroră li se recomandă încadrarea în câmpul muncii în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate*” din lit. a) alin.(1) al art.20 din Legea nr. 105/2018, relevăm că, excluderea textului menționat vine în contradicție cu prevederile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 60/2012, care stabilește expres și exhaustiv că, *persoanele cu dizabilități se încadrează în muncă conform pregătirii lor profesionale și a capacității lor de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, emis de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau de structurile sale teritoriale și conform recomandărilor cuprinse în programul individual de reabilitare și incluziune socială.*

În acest context, menționăm că, în vederea acceptării locului de muncă corespunzător prevăzut la art. 20 alin.(4) lit. c) din Legea nr. 105/2018, este necesar ca persoana să corespundă din punct de vedere a capacității de muncă, funcției respective în care urmează să fie angajată, precum și calificării profesionale.

În cazul excluderii textului menționat, certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, emis de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, precum și recomandările cuprinse în programul individual de reabilitare și incluziune socială nu mai au relevanță și statutul de șomer se va răsfrânge asupra tuturor persoanelor beneficiare de pensie de dizabilitate, ceea ce este incorect.

9. La **Art. II pct.4** din proiect, atenționăm că completarea propusă alin.(1) al art.38 din Legea nr.105/2018 nu este conformă în raport cu prevederile Codului muncii, care stipulează că *angajatorul este persoană juridică (unitate) sau persoană fizică din sectorul public, privat sau mixt, care angajează salariați în bază de contract individual de muncă încheiat conform prevederilor codului.*

10. Potrivit **Art. II pct. 5** din proiect, cheltuielile de transport pentru persoanele cu dizabilități accentuate sau severe angajate într-o altă

localitate decât localitatea unde locuiește urmează a fi subvenționate. Procedura de acordare a subvenției lunare neimpozabile urmând a fi stabilită de Guvern.

Subliniem în acest sens că, în conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 60/2012, persoanele cu dizabilități locomotorii, persoanele cu dizabilități severe și accentuate, copii cu dizabilități, precum și persoanele care însoțesc persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități, beneficiază de compensație pentru călătorie în transportul în comun urban, suburban interurban (cu excepția taximetrelor).

11. Subsidiar, subliniem că, proiectul de act normativ (în speță Art. I, Art. II pct. 2 și pct. 5) trebuie să coreleze cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune (respectiv: art. 34 alin. (2) și alin. (4), art. 49 din Legea nr. 60/2012), în vederea respectării prevederilor art. 3 alin.(4) lit. a) din Legea nr. 100/2017.

12. De asemenea, menționăm că pentru aprobarea modificărilor la Art. II pct. 3 și pct. 4 este necesară respectarea prevederilor statuate art. 64 alin.(3) din Legea nr. 100/2017.

II. Din punct de vedere al respectării cerințelor tehnicii legislative, menționăm că:

1. Art. I din proiect urmează a fi prezentat în următorul mod:

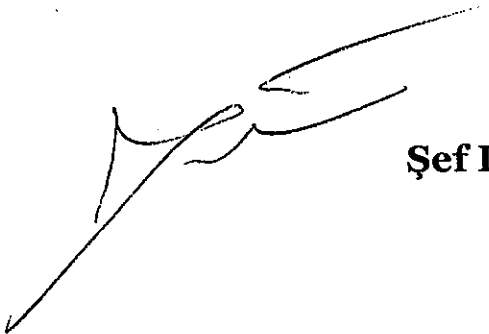
”**Art. I.** – La Articolul 62 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, litera f) se abrogă”.

2. În scop de rigoare redacțională,

- verbele din proiectul actului normativ vor fi utilizate la timpul prezent, întru respectarea prevederilor art. 54 alin.(1) lit. j) din Legea nr. 100/2017;

- se va respecta numerotarea articolelor.

13. Oportunitatea examinării proiectului de lege ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală